

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO, ATLIKTO TAURAGĖS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJOJE, ATASKAITA

2003-03-27 Nr. 1090-16-32
Klaipėda

Santrauka

Tauragės apskrities viršininko administracija yra sudėtinė valstybės valdymo dalis, veikianti kaip aukštesnysis, Lietuvos Respublikos įstatymais nustatytoje teritorijoje, administracinis vienetas. Apskrities viršininko administracija yra valstybės biudžetinė įstaiga, viešasis juridinis asmuo. Apskrities viršininkas atskaitingas LR Vyriausybei. Savo veikloje Apskrities administracija vadovaujasi Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir apskrities viršininko patvirtintais administracijos nuostatais.

Tauragės apskrities viršininko administracija 2002 m. vykdė 13 programų. Šių programų tikslams ir uždaviniams įgyvendinti buvo skirta 12.533,6 tūkst.Lt asignavimų. Apskirtyje auditavome Valstybės valdymo (kodas 1.1), Civilinės saugos sistemos veiklos organizavimo (kodas-1.5), Specialioji valstybės valdymo (kodas-1.7), Žemės ūkio institucijų išlaikymo (1.14), Patikėjimo teise valdomo valstybės turto teisinės registracijos (kodas-1.19) ir Vaikų ir našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas (kodas 1.2) programas, kurių vykdymui buvo skirta 5.918,3 tūkst. Lt biudžeto lėšų arba 48 procentai visų Apskirtyje gautų asignavimų.

Audito atlikimo pagrindas

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybės kontrolės Finansinio audito 9-ojo departamento direktorės Meilutės Gudaitytės 2002-06-12 pavedimą Nr.1090-16. *Audituojamas subjektas*-Tauragės apskrities viršininko administracija, kurios buveinė yra adresu: Vasario 16-tosios g. 6, LT-5900 Tauragė. Administracija įregistruota Statistikos departamento prie LR Vyriausybės įstaigų registre, kodas-8865702.

Audito užduotis

Audito atlikimo užduotis - Tauragės apskrities viršininko administracijos 2002 finansiniai metai. *Audito tikslas* - nustatyti, ar Tauragės apskrities viršininko administracijos 2002 metų suvestinės

finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą finansinę būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais; atlikti suvestinės finansinės atskaitomybės ir sandorių audita, apimančių teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turta, dalis.

Ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o suvestinės finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais mes, *Tauragės apskrities viršininko administracijoje*, ištyrėme ir įvertinome:

➤ *valstybės valdymo programą*, esamą vidaus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės sistemą, vidaus kontrolę išlaidų ir ilgalaikio turto apskaitos srityse audito rizikai sumažinti, atlikome savarankiškas procedūras pagal audito programas, sudarytas darbo užmokesčio ir ilgalaikio turto išlaidų apskaitos srityse. Taip pat ištyrėme administracijos metinės finansinės atskaitomybės duomenų atitikimą buhalterinės apskaitos registrus.

➤ *vaikų našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas programą Smalininkų specialiojoje internatinėje ir Skaudvilės specialiojoje internatinėje mokyklose*, jose vidaus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės sistemą, vidaus kontrolę išlaidų ir ilgalaikio turto apskaitos srityse audito rizikai sumažinti, atlikome savarankiškas procedūras pagal audito programas, sudarytas darbo užmokesčio išlaidų ir ilgalaikio turto apskaitos srityse. Ištyrėme 2002 –12- 31 išlaidų sąmatų vykdymo balanso ir atskaitomybės atskirų formų atitinkamų rodiklių dydžių teisingumą ir tarpusavio atitikimo palyginimą.

➤ *sutikrinome 2002m. suvestinės finansinės atskaitomybės duomenų atitikimą su pavaldžių įstaigų parengtomis metinės finansinės atskaitomybės duomenimis.*

Tauragės apskrities viršininko administracijos

2002 metų finansinės veiklos rezultatai

Lietuvos Respublikos 2002 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr.IX-643 Tauragės apskrities viršininko administracijai 2002 metams pagal visas priskirtas valstybės funkcijas, vykdomų programų išlaidoms buvo patvirtinta valstybės biudžeto asignavimų bendra suma 17.197 tūkst. Lt. Skirti asignavimai buvo keičiami minėto įstatymo pakeitimo įstatymais, dėl dalies apskrities administracijos funkcijų perdavimo rajonų savivaldybėms ir ISPA programos vykdymo finansavimui skirtų asignavimų koregavimo. LR Vyriausybės 2002-01-28 nutarimu Nr.119 “Dėl 2002 m. valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal patvirtintas

programas” Tauragės apskrities viršininko administracijai patvirtinta 2002 metų vykdymui 13 programų su bendra asignavimu suma 17.197 tūkst. Lt, tame tarpe paprastosioms išlaidoms 11.086 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui 5.525 tūkst. Lt, nepaprastosioms išlaidoms 6.111 tūkst. Lt.

2002 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr.-IX-643 pakeitimo įstatymu Nr.IX-1031, priimtu 2002-12-13, Tauragės apskrities viršininko administracijai 2002 metams patvirtinti asignavimai 12.426 tūkst. Lt, tame tarpe paprastosioms išlaidoms 11.756 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui 5.183 tūkst. Lt, nepaprastosioms išlaidoms 670 tūkst. Lt.

LR Vyriausybės 2002-12-09 nutarimu Nr.1917 “Dėl LR Vyriausybės 2002-01-28 nutarimo Nr. 119 “dėl 2002 metų valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal patvirtintas programas”, apskrities administracijai buvo patvirtinta 2002 metų vykdymui 13 pakoreguotų programų su bendra išlaidoms patvirtinta 12.426 tūkst. Lt asignavimų suma.

Per 2002 metus vienos programos vykdymas buvo perduotas rajonų savivaldybėms kartu su perduodamomis funkcijomis (Melioracija ir dirvų kalkinimas, kodas-1 16) ir įtraukta viena nauja programa (Patikėjimo teise valdomo valstybės turto teisinė registracija, kodas-1 19), koreguoti, skirti metų pradžioje, asignavimų dydžiai keturioms programoms (33 % visų vykdytų programų).

Asignavimų valdytojo *metinės suvestinės biudžeto* sąmatų įvykdymo apyskaitos duomenimis patikslinti metų asignavimai yra 12.533,6 tūkst. Lt., tai yra 107,6 tūkst. Lt didesni negu patvirtinti biudžeto įstatymu, nes iš Vyriausybės rezervo buvo skirtos papildomos biudžeto lėšos programos “Medicininė-socialinė rehabilitacija”, kodas-1 6, išlaidų finansavimui 50,0 tūkst. Lt ir padidintas finansavimas programai “Specialioji socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose“, kodas-1 9, gautomis viršplaninėmis paslaugų pajamomis 57,6 tūkst. Lt, iš jų - nepaprastosioms išlaidoms finansuoti 30,5 tūkst. Lt.

Asignavimų valdytojas gavo asignavimų 12.327,9 tūkst. Lt. Negauta patvirtintų asignavimų 205,7 tūkst. Lt-1,6 % nuo visų asignavimų, iš jų - neskirtos finansavimo lėšos (100 tūkst. Lt) ISPA programai, kuri 2002 metais nepradėta vykdyti. Negauti asignavimai paprastosioms išlaidoms 105,7 tūkst. Lt, tai sudaro 0,8 % nuo bendros patvirtintos asignavimų sumos.

Asignavimų valdytojui, kartu su pavaldžiomis įstaigomis, 2002 metų vykdymui po koregavimų patvirtinta 13 programų. Apskrities administracija 2002 metais tiesiogiai vykdė 6 programas. Apskrities pavaldžios įstaigos ir administracijos struktūriniai padaliniai, sudarantys savarankiškus balansus, vykdė 7 programas.

Apskrities administracija tiesiogiai vykdė šias programas, su patvirtintais koreguotais pagal programas asignavimais:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas, kodas	Funkcinės klasifikacijos kodas	Patvirtinti koreguoti asignavimai, tūkst.Lt			
			Iš viso	Iš jų		
				Paprastosioms išlaidoms		Nepaprastosioms išlaidoms
			Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui		
1	Valstybės valdymas—1.1	1	1180	1180	788	
2	Specialioji valstybės valdymo programa—1.7	1	15	15		
3	Civilinės saugos sistemos veiklos organizavimas—1.5	3	230	230	158	
4	Žemės ūkio institucijų išlaikymo programa—1.14	10	14,7	14,7	0,1	
5	Patikėjimo teise valdomo valstybės turto teisinės registracijos programa—1.19	1	5,6	5,6		
6	ISPA (Tauragės regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimo programa)—1.15	13	100			100
	Iš viso:		1545,3	1445,3	946,1	100

Apskritis viršininko administracijos struktūriniai padaliniai, sudarantys savarankiškus balansus, ir pavaldžios įstaigos vykdė sekančias programas su patvirtintais koreguotais asignavimais:

Eil. Nr	Programos pavadinimas, kodas Programos vykdytojai	Funkcinės klasifikacijos kodas	Patvirtinti koreguoti asignavimai, tūkst.Lt			
			Iš viso	Iš jų		
				Paprastosioms išlaidoms		Nepaprastosioms išlaidoms
			Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui		
1	Vaikų našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas—1. 2 1.Skaudvilės sec. internatinė m-la 2.Smalininkų spec. internatinė m-la 3. Pagėgių vaikų globos namai 4. Viešvilės vaikų globos namai	4	4483	4218,7	2336	264,3
2	Žemės reforma—1.4	10	2320	2320		
3	Žemės ūkio institucijų išlaikymas—1.14 Tauragės, Pagėgių, Šilalės ir Jurbarko rajonų žemėtvarkos skyriai	10	1310,7	1310,7	934,9	
4	Specialioji žemės ūkio institucijų išlaikymo programa-1.8 Tauragės, Pagėgių, Šilalės ir Jurbarko rajonų žemėtvarkos skyriai	10	35	35	1	
5	Medicininė ir socialinė rehabilitacija-1.6 Tauragės apskrities socialinės pagalbos ir rehabilitacijos centras	6	302	252	159	50
6	Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose—1. 17 Adakavo pensionatas	6	1893	1893	773	
7	Specialioji socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose programa-1. 9 Adakavo pensionatas	6	332,6	302,1		30,5

8	Tauragės apskrities ligoninės priėmimo skyriaus rekonstrukcija—1. 18 Vši "Tauragės apskrities ligoninė"	5	312			312
	Iš viso:		10988,3	10331,5	5150	656,8

Asignavimų valdytojo programų įvykdymo ataskaitos duomenimis visos programose numatytos priemonės yra įvykdytos, išskyrus ISPA programą, kuri 2002 metais dėl objektyvių priežasčių nebuvo pradėta vykdyti.

Suvestinės apskrities 2002 metų išlaidų sąmatų įvykdymo metinės atskaitomybės duomenimis bendra kreditorinio įsiskolinimo suma yra 158,7 tūkst. Lt, tai sudaro 1,6 % nuo bendros asignavimų sumos. Didžiąją dalį kreditorinio įsiskolinimo sudaro neapmokėti žemės reformos darbai - 78 tūkst. Lt, nes šia suma nebuvo gauti patvirtinti asignavimai. 11,8 tūkst. Lt sudaro įsiskolinimas už įsigytą ilgalaikį turtą, paremiant Tauragėje pradėtoms KTU studijoms. Ši įsiskolinimo suma bus padengiama kooperuotomis apskrities savivaldybių lėšomis. Kitas kreditorinio įsiskolinimo sumas sudaro: 17,4 tūkst. Lt - Adakavo pensionato įsiskolinimai, kurių mokėjimo terminai pagal sutartį tai leidžia, 13,8 tūkst. Lt - Viešvilės vaikų globos namų įsiskolinimas maitinimo išlaidų straipsnyje, nes viršytas planuotas globotinių skaičius bei įsigaliojus LR valstybės pašalpų šeimoms, auginančioms vaikus, įstatymo (2002-05-09 Nr.IX-878) pakeitimams, įstaiga turėjo mokėti maistpinigius profesinėse mokyklose besimokantiems globotiniams, kitos kreditorinio įsiskolinimo sumos nėra reikšmingos.

2002 metais debitorinių skolų suma, palyginus su 2001 metais, sumažėjo 48,4 tūkst. Lt ir sudarė 52,0 tūkst. Lt. Didžiausias debitorines sumas sudaro gyventojų įsiskolinimai už patiektą šilumą ir kitų biudžetinių įstaigų, besinaudojančių patalpomis panaudos pagrindu, įsiskolinimai už komunalinius patarnavimus — atitinkamai 22,2 ir 11,0 tūkst. Lt bei UAB "Kraštotvarka" įsiskolinimas apskrities administracijai 9,3 tūkst. Lt už užsakytą, apmokėtą, bet neišleistą leidinį. Kitos debitorinės sumos nereikšmingos.

Vadovaujantis LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo papildymo ir pakeitimo 2002-04-18 įstatymu Nr.851 ir LR Vyriausybės 2002-02-27 nutarimu Nr.295, nuo 2002-04-01 dalis apskrities funkcijų, žemės ūkio srityje, buvo perduota apskrities rajonų savivaldybėms. Vykdamas minėtais norminiais aktais priimtus sprendimus, administracija rajonų žemės ūkio skyrių asignavimų metinius planus su padarytomis kasinėmis ir faktinėmis išlaidomis perdavė atitinkamoms rajonų savivaldybėms, pasirašydama skiriamuosius balansus ir turto perdavimo aktus. Vadovaujantis šiais dokumentais atskaitomybės balanse ir kitose atskaitomybės formose buvo atlikti atitinkamų duomenų, metų pradžioje, koregavimai.

Apskrities administracijos, *šešių tiesiogiai vykdomų programų* biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo suvestinės apyskaitos duomenimis, visų programų vykdymui, po nustatyta tvarka atliktų

koregavimų, buvo patvirtinti bendri asignavimai 1545,3 tūkst. Lt, tame tarpe 100 tūkst. Lt ISPA programos nepaprastosioms išlaidoms finansuoti. Ši programa 2002 metais nebuvo pradėta vykdyti ir patvirtinti asignavimai neteko paskirties ir nebuvo gauti. Kitų 5 programų paprastųjų išlaidų finansavimui patvirtinti asignavimai 1445,3 tūkst. Lt. Pervesta asignavimų suma - 1442,4 tūkst. Lt, nefinansuota 2,9 tūkst. Lt. Penkių programų vykdymui padaryta kasinių išlaidų suma tapati gautiems asignavimams. Apskaitytos faktinės išlaidos 5,3 tūkst. Lt didesnės už patvirtintas išlaidas, iš jų 1,4 tūkst. Lt dėl didesnio atsargų nurašymo. Pagal atskirus paprastųjų išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius faktinių išlaidų ir patvirtintų išlaidų esami skirtumai nėra reikšmingi. Administracijos kreditoriniai įsiskolinimai yra 20,6 tūkst. Lt, tame tarpe 11,8 tūkst. Lt sudaro įsiskolinimas už KTU studijoms paremti, įsigytą ilgalaikį turtą, nesurinkus savalaikiai iš apskrities savivaldybių kooperuotų lėšų.

Kiti pastebėjimai ir rekomendacijos

Audito metu, vertinant vidaus kontrolės sistemą, nustatyta, kad Tauragės apskrities viršininko valdymo organizavimo struktūroje, patvirtintoje viršininko 2002-06-14 įsakymu Nr.830, nėra apskrities vidaus audito tarnybos - yra patvirtinta tik audito pareigybė. Toks apskrities viršininko sprendimas neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-07 nutarimo Nr.127 "Dėl valstybės institucijų, įstaigų ir įmonių audito" 1.1 punkto reikalavimui, nes vidaus audito tarnybos turi būti įsteigtos visose ministerijose ir apskričių viršininkų administracijose. Po auditinio laikotarpio, nuo 2003-01-01 įsigaliojo Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito 2002-12-10 įstatymas Nr.IX-1253, kurio 6 straipsnio 1 ir 2 punktuose yra nustatytas reikalavimas įsteigti vidaus audito tarnybas išvardintuose valstybės institucijose, tame tarpe ir apskričių viršininkų administracijose, neatsižvelgiant į institucijos ir jai pavaldžių įstaigų darbuotojų skaičių. Iki ataskaitos pateikimo apskrities viršininko sprendimas, prieštaraujantis minėtų norminių aktų reikalavimams, nepanaikintas. Padėtis neištaisyta.

Analizuojant vidaus audito 2001 ir 2002 metų darbo planus ir atliktų tikrinimų ataskaitas nustatyta, kad auditoriai iki šiol neplanavo ir nevertino administracijos nustatytos veiklos valdymo organizavimo ir vidaus kontrolės sistemos procedūrų funkcionavimo efektyvumo, įstaigos valdymo ir finansinės atskaitomybės srityse, nevertinami, kaip atskiri objektai apskrities administracijos ir jos pavaldžių įstaigų, vykdomos programos rezultatyvumo, efektyvumo ir ekonomiškumo aspektais.

Analizuojant apskrities administracijos patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto 2001 metų inventorizacijos dokumentus ir 2002 metų pirmo pusmečio atskaitomybę, buvo nustatyta, kad administracijos atskaitomybėje atvaizduotas ne visas, jai perduotas patikėjimo teise valdyti, valstybės turtas - neatvaizduotas apskrities viršininko 1998-10-19 dienos įsakymu Nr.1452, panaudos sutartimi, perduotas VŠ.Į "Tauragės ligoninė", valstybės turtas, kurio 2002 01-01 balansinė vertė 7763 tūkst. Lt. Šio turto apskaita vykdoma pagal funkcinės klasifikacijos kodą 05.06.01 ir atvaizduojamas atskirame

balanse, kurį pateikia VšĮ “Tauragės apskrities ligoninė” ir suvestinėje atskaitomybėje. Dėl tos priežasties, apskrities viršininko administracija, vykdydama LR Vyriausybės 2001-10-17 nutarimą Nr.1226 “Dėl valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto atskaitos rengimo ir teikimo LR Vyriausybei tvarka”, pateikė valstybės turto 2001 metų ataskaitoje (VT-01 formoje) 7.763 tūkst. Lt sumažintą valstybės patikėjimo teise valdomą, ilgalaikį turtą. Po žodinės informacijos pateikimo apskaitos ir finansų skyriaus vedėjai duomenys ataskaitoje buvo operatyviai ištaisyti, pateikiant Statistikos departamentui naują formą VT-01 su padidinta valdomo valstybės turto verte 7.763 tūkst. Lt, sudarant administracijos atskaitomybės metinį balansą, panaudai perduoto ilgalaikio turto balansinė vertė, priskaityto nusidėvėjimo vertė ir fondas, buvo padidinti 2002 metų pradžioje balanso atitinkamų eilučių ir atitinkamų sąskaitų registrų duomenys.

Rekomenduojame:

Pakoreguoti apskrities valdymo organizavimo struktūrą, pašalinant esamos struktūros prieštaravimą dėl vidaus audito tarnybos valstybės norminių aktų reikalavimams

Metiniuose audito planuose numatyti periodinį vidaus kontrolės priemonių ir procedūrų tikrinimą valdymo ir apskaitos srityse, siekiant įvertinti vidaus kontrolės sistemą ir nustatyti priemones jos tobulinimui

Finansinio audito 9-tojo departamento
direktorė

Meilutė Gudaitytė

Vyr. valstybinis auditorius

Stasys Raudys

Susipažinome:

Tauragė apskrities viršininkas

_____
(parašas)

Arūnas Beišys

_____
(data)

Apskaitos ir finansų skyriaus vedėja

_____
(parašas)

Kostė Čiapienė

_____
(data)

Padarytos:

1. Tauragės apskrities viršininko administracijai
2. Finansinio audito 4-tam departamentui